

Minnesanteckningar NOSAM Majorna-Linné

Datum: 2023-06-16

Närvaro:	<p>~~Anette Jansson (Bostad med särskild service, Förvaltningen för funktionsstöd)~~ ~~Anna Johannesson (Närhälsan Majorna Rehabmottagning)~~ Anna Newmark (Barn- och ungdomsmedicin – BUM, Kungshöjd) ~~Anna-Carin Öhman (Grundskoleförvaltningen)~~ Anneli Grundström (MAS, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen) ~~Birgitta Ekman (Närhälsan Slottsskogen VC)~~ Björn Vesterlund (MAS, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen) ~~Catharina Jedenius (Psykosmottagning Centrum)~~ ~~Christina Hellgren (Folktandvården Järntorget)~~ ~~Christina Sundesten (Bostäder med särskild service, Förvaltningen för funktionsstöd)~~ Ellinor Öjersson (Utvecklingsledare folkhälsa, Socialförvaltning Centrum), sekr. ~~Elisabeth Antila (BMM Linnéstaden)~~ ~~Frederik van Dijck (Hälsa och sjukvård, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)~~ Gordana Gusakoska (Hälsa- och sjukvård, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen) Helena Wikman Ericson (Boendestöd, Förvaltningen för funktionsstöd) Ingbritt Wahlström (Rehab, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen) ~~Inga-Lena Lindberg (SIP-samordnare Nosam, Socialförvaltning Centrum)~~ Inger Apelskog Hulphers (Masthugget Familjeläkarna VC/BVC, Nötjärnan) ~~Jennie Johannisson (Koordinator FCA, Socialförvaltning Centrum)~~ ~~Johan Söderlundh (Ungdomsmottagningen)~~ ~~Karin Mertala (Socialtjänst Barn och unga, Socialförvaltning Centrum)~~ Karolina Lindberg (Närhälsan Masthugget VC) Linda Norlin (Vård- och omsorgsboende, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen) Margareta Larsson (Ordinärt boende, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen) Maria Holmgren (Omtanken BVC/VC, Majorna) Ordförande ~~Maria Zaytoun (Omtanken VC, Närhälsan)~~ ~~Maria Zaytoun (Kvarterskliniken Husaren VC)~~ ~~Marjut Eriksson (Närhälsan Linnéstaden BVC)~~ Matilda Gunnarshed (Processledare NOSAM stadsområde Centrum) Per Åkerström (Vuxen och försörjningsstöd, Socialförvaltningen centrum), ordf. Rose-Marie Karlsson (Daglig verksamhet, Förvaltningen för funktionsstöd) ~~Rossella Bertanzetti (Närhälsan Kungssten VC/BVC)~~ ~~Stefan Arbratt (Myndighetsutövning, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen)~~ ~~Therese Bilger Leander (Förskoleförvaltningen)~~ ~~Veronika Ottosson (Cario Axess VC/BVC)~~ ~~Vakant (Myndighet, Förvaltningen för funktionsstöd)~~ ~~Vakant (Psykiatrimottagning Centrum)~~ Åsa Gustavsson (Närhälsan Majorna VC/BVC)</p>
Plats:	Digitalt via Teams
Tid:	8.30 – 12.00 Observera att första delen och andra delen av mötet överlappar varandra. (Barn och unga 8:30 – 10:50) (Vuxna/Psykiatri/Äldre 10.00 – 12:00)

Mötespunkter Barn och unga

1. Inledning

Ordföranden hälsar välkomna och inleder mötet.

2. Föregående mötesanteckningar

Genomgång av förra mötets anteckningar.

- Grundutbildningen i FCA äger rum idag. FCA-koordinator Julia Allheim har slutat. Oklart vilken annan FCA-koordinator som kommer delta på NOSOM framöver.
- Skolnärvaroteamet SkolPrev deltog och berättade bl a om sina erfarenheter kring riskgrupper för skolfrånvaro och åtgärder som de ser är viktiga för att erbjuda riskgrupperna tidiga insatser för att förebygga en allt för problematisk skolfrånvaro.
- Inga-Lena Lindberg som sammankallar den lokala samverkansgruppen för barn och unga SIP uppdaterade NOSAM kring gruppens nuläge.
- SIP-samordnare Inga-Lena informerade om att hon skulle arrangera en nätverksträff i juni för de som är SIP-utbildare i Centrum. Den är framflyttad till hösten. Inbjudan har inte skickats ut ännu.

3. Likvärdig struktur för samverkan runt barn 0-5 år

Socialförvaltningen har i uppdrag att tillsammans med förskoleförvaltningen utforska möjliga FCA-strukturer inom förskolan. Hittills har FCA varit mycket fokuserat på öppna förskolor men nu vill vi se en likvärdighet i FCA över staden, även inom ordinarie förskola. Majorna-Linné har redan en samverkansstruktur för detta där BVC möter förskolor i barnhälsoteam och tanken är inte att något välfungerande ska förändras, utan snarare att samverkansstrukturerna ska bli mer lika över staden. Goda exempel ska spridas. Alla eventuella förändringar kommer ske i dialog med berörda.

4. ANDTS-användning

Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spel om pengar

Ellinor presenterar resultat från den senaste undersökningen (2022) av ungdomars ANDTS-användning. Undersökningen görs på skolor i Göteborg vart tredje år i samarbete med Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). Elever i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet deltar.

Alkohol användningen i Centrum är oförändrad mellan 2019 och 2022 och är ögre än göteborgssnittet. Mellan samma år ser vi en mycket liten nedgång av narkotika (har testat narkotika) i Centrum och även här ligger Centrum över snittet för Göteborg. Cannabis är fortsatt det överlägset vanligaste narkotikapreparatet. Tobaksrökning har minskat men användningen a e-cigaretter har ökat mycket, särskilt bland flickor. Snusning har ökat i Centrum och ligger över göteborgssnittet. Spel om pengar ha minskat men ligger fortfarande över snittet. Tobaksrökning, alkoholanvändning, receptbelagda läkemedel och e-cigaretter är vanligare bland flickor än pojkar. Inom snusning och spel om pengar är ökningen störst bland flickor.

Enkätsvaren visar att de unga upplever negativa konsekvenser av föräldrars alkoholbruk. I Centrum är det 20% som tycker att de har en förälder som dricker för mycket. Det är 7%

som har velat gömma eller hålla ut sin förälders alkohol. 13% önskar att föräldern ska sluta dricka alkohol. 12% har bett sin förälder att sluta dricka. Stadsområde Centrum är i nivå med snittet för Göteborg eller något över. De här enkätsvaren går i linje med att Centrum är ett stadsområde med hög alkoholkonsumtion även bland vuxna.

5. Läget inför sommaren – laget runt

Anna Johannesson (Närhälsan rehab Majorna): Går ner lite i produktion i sommar.

Anna Newmark (BUM): Stänger vecka 30–31

Inger Apelskog Hulphers (Masthugget Familjeläkarna VC/BVC, Nötkärnan): Fått in viss bemanning. Okej planering inför sommaren.

Åsa Gustavsson (Närhälsan Majorna): Går ner i produktion i och med personalminskning under 8 veckor i princip. Inga vikarier. Bemanningen ser olika ut för Närhälsans vårdcentraler i närområdet – hjälper varandra.

Maria Holmgren (Omtanken Majorna): Okej planering inför sommaren.

6. Övrigt

- Avvikelser

Inga avvikelser att diskutera. Punkten utgår.

Mötespunkter för gemensam del av mötet mellan *Barn och unga* och *Psykiatri/Vuxna/Äldre*

7. SIP implementering

Utskick med dagordningen

Lär dig lära ut SIP – utbildning höst 2023. Utbildning för att bli SIP-utbildare. I inbjudan står det att intresseanmälan görs till den lokala SIP-samordnaren (Inga-Lena Lindberg). Hon är just nu frånvarande pga sjukskrivning och semester men åter i augusti. Så länge kan anmälningar göras till frida.palm@vgregion.se delregional SIP-koordinator.

Fördjupningsutbildning för SIP-utbildare (de som redan har gått Lär dig lära ut SIP). Fördjupad kunskap om en kvalitet i SIP och tips på hur du kan lära ut SIP i verksamheter. Så länge Inga-Lena Lindberg inte är i tjänst kan anmälningar göras till frida.palm@vgregion.se delregional SIP-koordinator.

Nätverksträffar för SIP-utbildare. Alla är välkomna oavsett målgrupp. Intresseanmälan sker via länk i inbjudan (bifogad med möteskallelsen).

De delregionala SIP-koordinatorerna genomför en delårsuppföljning av SIP. Eva Nilsson och Frida Palm har mailat alla SIP-utbildare och bett dem besvara en enkät tillsammans med sin chef. Deadline är 1 september. De uppskattar att enkäten tar ca 15 minuter att besvara. <https://forms.office.com/e/8LaQRqeH6P>

Presentation av övriga SIP-aktiviteter hösten 2023.

8. Värmebölja – info från folkhälsomyndigheten

Upplysning av material om värmebölja.

Folkhälsomyndigheten gjorde i maj 2022 en kunskapssammanställning som heter *Hälsoeffekter av värmeböljor*. Den tar bland annat upp att kroppen har svårt att hinna anpassa sig till värmen innan den kan vara försent. De negativa hälsoeffekterna av värme uppstår oftast redan inom 1-2 dagar efter att det har blivit varmt. Därför viktigt att informera i förebyggande syfte. Den tar även upp att vi har blivit känsligare för höga temperaturer (i Sverige) – kan bero dels på Klimatförändringar (att det oftare är mer extrem värme) och den demografiska förändringen att antalet äldre personer ökat.

Folkhälsomyndigheten har även gjort en risk- och sårbarhetsanalys över hälsokonsekvenser av klimatförändringar i Sverige – där de konstaterar att de största riskerna för hälsan är värmeböljor och fästingburna infektioner. Det är även sannolikt att klimatförändringen leder till förändringar av pollenallergier, fler översvämningar, sämre dricksvattenkvalitet, mer vatten- och livsmedelsburen smitta, myggburna infektioner och skogsbrand.

Värmebölja riskgrupper:

- Äldre
- Kroniskt sjuka
- Personer med funktionsnedsättning
- Små barn (0-5 år särskilt känsliga)
- Gravida
- Personer som tar viss medicin

Sjukdomar som innebär ökad sårbarhet för värme är:

- Sjukdomar i andningsorganen
- Hjärt- och kärlsjukdomar
- Diabetes
- Psykisk sjukdom och sjukdom i centrala nervsystemet (t ex demens)
  - o De underliggande anledningarna till att personer med psykiska sjukdomar och personer med sjukdomar i centrala nervsystemet har en ökad känslighet kan både vara underliggande skillnader i fysiologi, beteende och socialt nätverk och att de tar mediciner som är vätskedrivande eller förändrar kroppens förmåga att själv reglera sin temperatur.

Läkemedel som försämrar kroppens förmåga att hantera höga temperaturer är främst vätskedrivande och psykofarmaka. Även anti epileptika, antikolinergika och olika former av opioder har biverkningar som kan påverka kroppens förmåga att hantera höga temperaturer.

Kunskapssammanställningen beskriver även värme utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. En svensk studie om anställda inom hemtjänst och på äldreboenden visade att dessa uppfattar värmeböljor som ett problem för brukarna men även för sig själva. Resultaten

tyder på att personal inom äldreomsorgen upplever ökad fysisk belastning under värmeböljor när de äldres vårdbehov är större. Vidare ökade den psykologiska belastningen, eftersom personalen känner sig otillräcklig. Detta kan i sin tur ge upphov till samvetsstress, vilket är en starkt bidragande orsak till utmattningssyndrom inom vårddyrken.

Effekterna av läkemedel kan variera från påverkan på det termoregulatoriska systemet, till exempel minskad svettning och en rubbad vätskebalans, till en nedsatt förmåga att tolka kroppens signaler när den överhettas.

[Folkhälsomyndighetens e-utbildningar \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

[Värmeböljor – vägledning till handlingsplaner — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

[När det blir för varmt - råd till dig, dina vänner och anhöriga vid värmebölja \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

[Till chefer/arbetsledare inom vård och omsorg](#)

[Till personal inom vård och omsorg](#)

[Till läkare, sjuksköterskor och annan legitimerad personal](#)

[Till allmänhetens riskgrupper \(dig, dina vänner och anhöriga\)](#)

[Till personal inom barnomsorg](#)

[Till personal inom skola och fritidshem](#)

[Broschyr: Hantera värmeböljor – info om risker och praktiska råd till personal inom vård och omsorg](#)

[Broschyr: När det blir för varmt – råd till dig, dina vänner och anhöriga vid värmebölja](#)

[Film råd vid värmeböljor \(allmänhetens riskgrupper. Dig, dina vänner och anhöriga\)](#)

[Film råd vid värmeböljor \(vård- och omsorgspersonal\)](#)

9. Sommarlovsaktiviteter för barn, unga och familj

Utskick med dagordningen. Affisch att sätta upp i väntrum eller på andra sätt sprida till befolkningen. Affisken hänvisar till sommaraktiviteter i kalendariet på goteborg.se, via QR-kod. QR-koderna är både klickbara och skanningsbara.

10. Uppdatering NOSAM-struktur

Nu finns ett ställningstagande kring ny NOSAM-struktur, att förhålla oss till.

- Det ska bildas ett gemensamt NOSAM för stadsområde Centrum som har två inbokade möten för hösten. Ska finnas en gemensam handlingsplan för stadsområde Centrum.
- Det ska bildas ett gemensamt NOSAM Barn och unga för stadsområdet Centrum.
- Det ska finnas ett lokalt NOSAM vuxna/psykiatri/äldre för Majorna-Linné, som ska ses 2–3 gånger per termin. Likadant upplägg för före detta Centrum och före detta Örgryte-Härlanda. Alla som är med i nuvarande NOSAM Barn och unga kommer få inbjudan till det nya gemensamma forumet. Det är upp till varje verksamhet att bestämma vem som

ska representera verksamheten. Det har förts mycket diskussion kring vikten av att den som är med i NOSAM har rätt mandat.

Den nya strukturen ska utvärderas kontinuerligt under hösten.

11. NOSAM-möten hösten 2023

Lokalt NOSAM vuxen/psykiatri/äldre för Majorna-Linné är den 15 sep kl 8:30-10:30 och den 1 dec kl 8:30-10:30. Via Teams.

Mötespunkter Psykiatri/Vuxna/Äldre

12. Inledning och föregående anteckningar

Ordföranden inleder den här delen av mötet. Genomgång av förra mötets anteckningar:

- SIP-samordnare Inga-Lena informerade om att hon skulle arrangera en nätverksträff i juni för de som är SIP-utbildare i Centrum. Den är framflyttad till hösten. Inbjudan har inte skickats ut ännu.
- Laget runt – alla beskrev vad som var aktuellt i verksamheten just då. Många nämnde sommarplanering. Svårrekryterat i flera verksamheter.

13. Provtagning- och omlägningsmaterial till kommunal hälso- och sjukvård

Ingen har kännedom om hur rutin för detta ser ut i andra delar av stadsområdet. Punkten utgår därför.

14. Läget inför sommaren – laget runt

Ingbritt W: Tufft rekryteringsläge men stabilt utgångsläge inom kommunala hälso- och sjukvården.

Helena: Boendestöd har bemannat upp för att täcka luckor i sommar.

Inger: Masthugget Familjeläkarna VC/BVC, Nötkärnan – läget ser bra ut.

Karolina: Tight bemanning i sommar.

Margareta (hemtjänst): Lyckats få in fler vikarier än vi trodde. Stabilt utgångsläget.

Per: Inom försörjningsstöd är sommarplaneringen under kontroll. Inströmning av klienter brukar minska vid fint sommarväder. Under vecka 26-34 har försörjningsstöd inte öppet kvällstid.

Rose-Marie: Dagliga verksamheter stänger. Liten tillgång till sjuksköterskor.

Maria H: Omtanken Majorna har ett stabilt läge inför sommaren.

15. Övrigt

- **Avvikelser**
Inga avvikelser. Punkten utgår.
- **Kommunikation mellan vårdcentraler**

Karolina Lindberg menar att det vore bra om vårdcentralerna emellan delar information och särskilda utmaningar med varandra. Till exempel om någon vårdcentral ska flyttas så att listningen kan påverkas eller om någon "brottas" med något särskilt som kan påverka andra vårdcentraler runt omkring. Maria föreslår att vårdcentralerna ska planera in möten till hösten där enbart vårdcentralerna träffas för allmän nulägesuppdatering. Andra håller med att detta är en bra idé.

- **Riskabel alkoholanvändning**

Karolina Lindberg (Närhälsan Masthugget) beskriver en utbredd riskabel alkoholanvändning bland befolkningen. Det är ett stort bekymmer. Förfrågan till övriga mötesdeltagare om vi ska ta ett samlat grepp och planera åtgärd tillsammans.

Margareta Larsson (ÄVO Ordinärt boende) har tidigare erfarenhet av handlingsplan mot riskabel alkoholanvändning på Hisingen. Har uppmärksammat en utbredd riskabel alkoholanvändning i stadsområde Centrum.

Beslut: Ellinor Öjersson kallar till arbetsgrupp kring riskabel alkoholanvändning i Stadsområdet Centrum. Följande personer kommer att kallas till arbetsgruppens första möte efter sommaren: Margareta Larsson, Karolina Lindberg, Pernilla Halmedal, Carolina Svensson (processledare Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård. Enhetschef Närhälsan Hälsöenhet), Ingbritt Wahlström, Maria Holmgren, Helena Wikman Ericsson.

16. Mötet avslutas

Ordföranden tackar för visat intresse och avslutar mötet kl 11:30.

Vid anteckningarna: Ellinor Öjersson